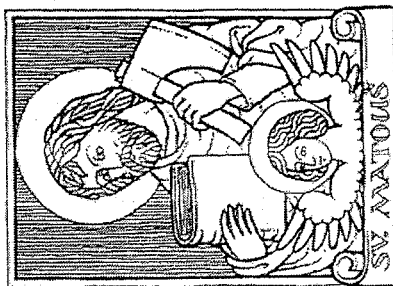

MATOUŠ

ČÍSLO 58

Vánoce 2008

Občasník farního společenství Fryšavy a Sněžného.

VÁNOČNÍ PŘÁNÍ

Svět i my jsme nemocní mnoha chorobami.

Betlém není jen nějaká stáj nebo chlév.

Betlém je setkání s Boží láskou,
která uzdravuje.

Betlém je setkání s Ježíšem Kristem,

kterým se Bůh dotýká

osudu každého z nás,

abychom se i my mohli svým životem

dotýkat Boha,

neboť on v nás má zalíbení.

Radost z tohoto Božího daru i v příštím roce
přeje

Mons. Vojtěch Cikrle
biskup brněnský.

K vánočnímu přání naše biskupa se připojují vaši kněží
P. Pavel a Ladislav

Přehled bohoslužeb a vyučování náboženství na našem území:

<u>Fryšava:</u> neděle a svátky - mše sv.	8:45 hod.
středa - mše pro mládež	18:00 hod.
pátek - mše nebo nešpory	18:00 hod.
vyučování náboženství – čtvrtek	7:00 hod.
větší děti	13:15 hod.
Štědrý den	16:00 hod.
Silvestr	16:00 hod.
<u>Sněžné:</u> neděle - mše sv.	10:30 hod.
vyučování náboženství: čtvrtek	16:45 hod.
Štědrý den	20:30 hod.
<u>Krásné:</u> zima - sobota	16:00 hod.
Sv. Štěpán	10:30 hod.

V Á N O C E

Je svatá noc, kdy i kamení mluví,
kdy věčná plnost Světla
v Děťátku Božím, v děťátku lidském
se vylila na tutou pomíjivou zem.

A kdo máš oči k vidění, viz,
kdo uší k slyšení, slyš,
kdo srdce k milování, otevř je dokořán.
Nemluví andělé, mluví Bůh:

Že není smrti od chvíle, kdy zrodila se Láska.
- Dnes je tu svatá noc.
A jednu hvězdnou střechu klene nad hlavou
všem bezdomovcům.

Od pólu k pólu, od hranic k hranicím věčna
je shromažďuje k otcovskému stolu.
Nemluvte, ani nekřičte své mlčení!
Jen srdce vztáhněte a bude vám dáno.

Dnes je ta svatá noc. Bůh na zemi –
a všichni kolem něho, všichni doma.
Před Slovem klečí andělé.
Tiše... tiše... Děťátko chce mír...

Václav Renč

VÁNOCE JSOU SVÁTKY POKORY

V jedné staré legendě se ptá žák svého mistra: „Proč předtím lidé viděli Boha a my ho nevidíme?“ Stařec odpověděl: „Protože dnes se už nikdo nechce hluboko se sklinit.“

Tato myšlenka má skutečno mnoho co do činění s duchem Vánoc, který je dnes díky lidem poněkud změněn. Ať už pustíme rádio, televizi, jsme na internetu nebo jdeme do schránky pro poštu, vidíme, slyšíme, čteme samé reklamy o „Ježíškovi“. Kterého si máme koupit či mu nařídít, aby nám koupil to či ono. Ve sdělovacích prostředcích slyšíme, kolik miliard korun utratí Češi letos za vánoční dárky a kolik procent Čechů se o Vánocích zadluží! Jsou toto pravé Vánoce, které mohou vést člověka dopředu a k lepšímu životu? Myslím, že určitě ne. A nejvíc mě mrzí, že dnešní svět degraduje osobu Krista, dělá z něho jakéhosi maskota Vánoc.

Kdo chce pravdivě pochopit poselství Vánoc, musí se s pokorou sklinit. Musí se zmenšit a stát se podobným Dítěti, kterým byl sám, na což už zapomněl. A kdo chce rozumět Marii, matce tohoto Dítěte, ten musí něco vědět o pokoře.

Stříbrná hvězda na zemi jeskyně v Betlémě označuje místo, kde se podle tradice Ježíš narodil. Místnost je nízká a do Baziliky Narození, kterou nad jeskyní vybudovali, se člověk dostane, jen když se sehne. Velkou bránu tohoto kostela zazdíli kvůli vojákům, aby dovnitř nejezdili na koni. Je třeba se udělat malým s pokorou, aby se člověk dostal k místu, kde se podle tradice objevil Bůh jako dítě. Víme, kolikrát Pán Ježíš vybízel své učedníky k pokoře a dával jim za příklad dítě. „Jestliže znovu nebudete jako děti, jistě nevejdete do nebeského království. Kdo se tedy poníží jako toto dítě, ten je v nebeském království největší.“ (Mt 18,3-4).

Příkladem nám mohou být lidé, kteří putovali do Betléma se poklonit malému Ježíškovi. Mezi ně můžeme zařadit i mudrce, kteří se vydávají na dalekou cestu do neznáma, na cestu rizika, nebezpečí a nejistoty. Šli po této cestě hledání pravdy i přes posměch druhých. Ale s čím větší důvěrou za světlem hvězdy šli a čím více toužili po setkání s pravdou, tím více jim světlo dodávalo důvěru. Nedali se ničím odradit, ani situací v Jeruzalémě, kde žili učitelé zákona a Herodes, kteří nic nevěděli o narozeném Králi. To, co na mudrcích můžeme obdivovat, je velká snaha dopracovat se k pravdě, využít k tomu všechny možnosti, což my někdy nedokážeme. Oni v tom chudém dítěti poznali Krále nebe i země.

Vánoce v tomto smyslu jsou výzvou k tomu, stát se malými, abychom v Božích očích byli velkými.

P. Tomáš Caha

JAK JE TO V JINÝCH NÁBOŽENSTVÍCH

- Židé mají 613 předpisů, které musí dodržovat, chtějí-li plnit vůli Boží; z toho je 365 zákazů a 248 příkazů.
- V raném buddhismu bylo definováno 15 nečistot srdce.
- Jóga uvádí pět příkazů a pět zákazů (Jama Nijama).

BIBLICKÉ UDÁLOSTI

Z POHLEDU ASTRONOMIE

Možná někde ještě panuje názor, že víra a věda si protřečí. Jiří Grygar, uznávaný astronom, tvrdí, že tomu tak už není. Věda a víra si vzájemně pomáhají a nevylučují se, ale samozřejmě mají a pokládají si jiné otázky. Ale že oběma jde o jedno – hledat pravdu. Jiří Grygar ve své knize „Věda a víra“ se zamýšlí nad vývojem kalendáře, kterým se řídíme a také nad betlémskou hvězdou.

Náš (gregoriánský) kalendář je používán prakticky po celém světě. Počítá letopočet od údajného roku Kristova narození. Zavádí pravidlo o přestupných rocích. Jelikož doba oběhu Země kolem Slunce není celistvým násobkem délky otočky Země kolem osy, rozešel by se kalendář s délkou roku 365 dní poměrně rychle s nástupy ročních dob, což je velmi nepraktické. Juliánská reforma proto zavedla vložený (přestupný) den každý čtvrtý rok. Tím se

docílilo „průměrné délky roku“ 365,25 dne, což je jen o něco málo více než „přesná“ délka roku 365,24220 dne. Rozdíl mezi průměrnou délkou juliánského roku a skutečnou dobou oběhu Země kolem Slunce tak činí jen 11 min. a 12 s., ale i tato zdánlivě drobná difference naroste na plný den již za 129 let.

Ve 13. století tato difference od koncilu nicejského, který se konal roku 325, narostla již na 10 dnů, což už bylo zcela zjevné při nástupu ročních dob, a proto papež Řehoř XIII., požádal astronoma Clavia, aby připravil návrh dokonalejšího kalendáře. Claviův návrh pak papež uzákonil 24. února 1582. Bylo nejprve vyneseno 10 dnů juliánského kalendáře tak, že po čtvrtku 4. října 1582 následoval pak ihned 15. říjen 1582. Tím se datum jarní rovnodennosti vrátilo na den 21. března.

Tato gregoriánská reforma byla přijata ihned v katolické části Evropy. V Čechách a na Moravě byla zavedena r. 1584 dekretem císaře Rudolfa II. tak, že místo 7. ledna se psalo 17. ledna 1584. Protestantské země (včetně Německa) přijaly reformu až začátkem 18. stol., Anglie až r. 1752. Některé státy vzdorovaly mnohem déle: Bulharsko (1916), SSSR (1918), Řecko (1924), Turecko (1927) a Čína (1949). Pravoslavná církev užívá i jiného postupu pro určení data velikonoční neděle než církev římskokatolická.

Původní juliánský kalendář počítal letopočet od počátku vlády významných panovníků římské říše. Teprve v 6. století našeho letopočtu (532) navrhl opat římského kláštera Dionysius Exiguus, aby za základ letopočtu přijali křesťané rok Kristova narození. Návrh se ujal a tak vznikl křesťanský letopočet. Pro numerickou chybu se však jeho počátek nekryje se skutečným rokem Kristova narození. Kristus se narodil nejspíš v r. 7 před naším letopočtem.

Některé významné události vylíčené v Bibli však lze docela dobře konfrontovat s astronomickými výpočty a poznatky. Zejména populární betlémskou hvězdu, popisovanou na počátku 2. kap. Matoušova evangelia. V zásadě by mohlo jít o kometu, novou hvězdu (novu či supernovu), anebo o konjunci (úhlové přiblížení) planet.

Navzdory zobrazování betlémské hvězdy jako „vlasatice“ na našich lidových betlémech téměř určitě nešlo o kometu. Vlasatici nad Betlémem poprvé namaloval italský malíř Giotto di Bondome na základě skvělého zjevu komety, kterou pozoroval r. 1301. Dnes

víme, že šlo o velmi realistický portrét periodicky se vracejícího tělesa, které nyní známe jako kometu Halleyovu. V uvažovaném období přelomu letopočtů byla tato komete v přísluní řadu let před Kristovým narozením. Nicméně nelze zcela vyloučit, že mohlo jít o jinou (neperiodickou) kometu, jak se domnívá např. A.A. Borett (1983).

Poněkud pravděpodobnější je možnost, že v té době vzplanula na obloze nová hvězda (v moderní astronomické terminologii bud' nova nebo supernova). Tento názor zastává např. A.J. Morehouse (1978), ale i proti této možnosti je více námitek.

Proto se většina astronomů klaní k názoru, jež poprvé vyslovil Johannes Kepler, že totiž šlo o konjunktci planet. V roce 1604, když Kepler pozoroval konjunktci Jupitera a Saturna, zjistil na základě výpočtů, že se toto odehrává zhruba každých 800 let. Někdy se k dvojici planet může přiblížit i Mars. V říjnu 1604 se v blízkosti těchto tří planet objevila ještě jedna hvězda, která zářila tak jasně jako Jupiter – ukázala se jako „nová“. Kepler nebyl jen astronomem, ale také biblicky vzdělaným křesťanem jako mnoho dalších vědců. Věděl o příchodu učenců z východu. Došel k závěru, že v podobné konjunktci planet se současným objevením se „nový“ viděli tehdejší lidé znamení velké události. Za touto hvězdou se vydali mudrci. Mudrci od východu byli tedy nejspíše astrologové, kteří tímto způsobem vykládali „znamení na nebi“, a konjunktce je přiměla k cestě do Betléma (se zastávkou u Heroda v Jeruzalémě). Moderní výpočty Keplerovu studii v plném rozsahu potvrdily. K úhlovému přiblížení Jupitera a Saturna došlo 29. května, 30. září a 5. prosince zmíněného roku. Podle těchto indicií se Kristus narodil koncem léta či na podzim r. 6 - 7 př.n.l. Keplerova domněnka prostě vypadá i dnes daleko nejpřesvědčivěji.

Sv. Matouš, jediný z evangelistů, zaznamenal tuto událost. Čím může nás, lidí 21. století oslovit tajemství vánoční hvězdy? Ať nám symbolizuje viru a také to, že celý vesmír a svět oslavoval Boha. A my se postavme do role hledajících.

sestavil P. Tomáš Čaha
s použitím knihy Věda a víra od Jiřího Grygara

„DNES SE NÁM NARODIL SPASITEL, KRISTU PÁN.“

Vánoční úryvek z Lukáše začíná vypočítáváním jmen krajin a vládců té doby. Jsou uvedeni hned na počátku, jak se to vždycky dělává. Vládec římského imperia Augustus, dále Quirinius. Ale zajímavé je to, že tyto mocní ve vlastním ději neznamenují téměř nic. Slouží jen jako orientační kulisa doby. Není to výmluvné? Ta pravá, skutečná vláda a moc nad světem, ten, který všechno změnil, je někde úplně jinde. Nikdo by ho nehledal kdesi v chlévě na seně.

Pamatujme si – a to platí i v dnešní a v každé době: skutečná moc nad světem, to ohnisko síly a proměny, není ve státních ani v politice, ve vojenské síle. To je jen velmi proměnlivá a přechodná kulisa. To skutečné ohnisko proměny i v dnešní vánoční noci je nenápadně skryto všude tam, kde Bůh začíná žít mezi námi, třeba i ve tvé duši, pokud mu to dovolíš. Pokud budeš člověkem dobré vůle. Pokud budeš mít odvahu dojít dnes dál než jenom na půlnoční, jak je zvykem. Pokud budeš mít odvahu se rozjet se vším, co je v tobě sobecké, zatvrdělé, nepravdivé, bez lásky, co se v tobě staví zády k Božímu volání. K té výzvě, která je tak prostá a výmluvná jako vztazené ručičky malého nemluvíátka. Ano, Bůh zvolil toto gesto, aby tě nevydělil. Gesto tak bezbranné, něžné a neodolatelné.

Kouzlo vánoční noci vyjadřují různá barevná světýlka na stromecích i jinde. My ale žijeme v době, která zná mocný zdroj světla, jakým je *laser*.

Řečeno jednoduše: laser je zařízení schopné koncentrovat světelnou energii. A to do takové intenzity, že pak stačí uvolnit jediný paprsek, který má sílu provrtat diamant, změřit v mžiku vzdálenost Země od planet, provádět nejnáročnější lékařské operace, uplatnit se v mnoha oborech lidské činnosti.

Je to velké podobenství, které nesmíme přehlédnout. Ten z nás, pro kterého by Vánoce a vůbec křesťanství znamenaly jen ta blikající světýlka, by byl opravdu jen takovým „křesťanem na baterky“. Opravdový křesťan má být nositelem Božího světla, které se právě v Ježíši Kristu koncentrovalo do takové intenzity a síly, že je schopno osvětit svět, ozářit noci v srdcích lidí, rodin i národů, prohrát ledový vesmír lidských vztahů, proniknout jako život a pozeňání do všech oblastí našeho života.

Tento dar, dar Boží lásky, životá a pravdy, můžeme čerpat a střádat v sobě každý, jak tu jsme. Ba mnohem více. My víme, že jen

proto jsme byli stvořeni a jen tehdy bude mít náš život smysl a cíl, když toto pozvání svobodně přijmeme. Odmítnout znamená jít do temnoty a prázdnoty a zmaru života. K čemu je cesta, když nevede k Betlému? Prostí, chudí pastýři už po dva tisíce let udávají jediný možný pohyb a směr. Dej i mně, Pane, ať se v plné radosti a svobodně této noci rozhodnu pro tebe.

Biskup Josef Hrdlička

MODLITBA

Neprosím o zázrak, Pane, ale o sílu pro všední život. Učiň mne hledajícím a nalézajícím, učiň mne sebejistým v pravý čas. Obdař mne jemnocitem, abych dokázal odlišit prvořadě od druhořadého. Prosím o disciplínu, abych si rozdělil rozumně své dny, abych neprospal záblesky světla a abych si aspoň tu a tam našel čas na umělecký zážitek. Dovol mi přesvědčit se o tom, že snít o minulosti či budoucnosti mi nepomůže. Pomoz mi co nejlépe zvládnout to, co je nejbližší, pomoz mi pokládat právě prožívanou hodinu za nejdůležitější.

Ochraň mě před naivní vírou, že v životě musí jít všechno hladce.

Daruj mi poznání, že těžkosti, neúspěchy a zklamání jsou přirozenou součástí života, že díky jim rosteme a dozráváme.

Připomínej mi, že srdce se často staví proti rozumu. Pošli mi v pravou chvíli někoho, kdo má odvahu říci mi pravdu s láskou. Chléb každodenní dej mi pro tělo i duši.

Ale vždycky ať nechám Tebe i ostatní dohovorit. To nejdůležitější si člověk neříká sám, to nejdůležitější mu bývá řečeno.

Ty víš, jak velmi potřebujeme přátelství. Dej, abych dorostl této nejkrásnější, nejtěžší, nejriskantnější a nejněžnější záležitosti života.

Vnučni mi pravou chvíli a pravé místo, kde mohu zanechat balíček dobrá slova či beze slov.

Chraň mne před strachem, že bych mohl promarnit svůj život. Nedávej mi to, co si přeji, ale to, co potřebuji.

Nauč mne umění malých kroků.

Antoine de Saint-Exupéry

INSPIRACE PRO ZKVALITNĚNÍ DOMÁCÍCH HÁDEK

Vzali se před čtyřiceti lety. K první hádce došlo při svatbě. Když měli podepsat protokol, sáhl Jan jako první po nabídnutém peru, a ona se domnívala, že první má podepsat žena. Když přišli domů, pohádali se podruhé o to, kdo ten spor začal. Jak hádka vrcholila, zvolala novomanželka: „Ty vždycky začínáš – to si s tebou užiju!“ Manžel to mrzelo, ale spolkl to a usmál se: „Dobrá, dnes už se nebudeme hádat. Ale založme si sešit a budeme si zapisovat každou hádku a její příčinu.“

A tak to také udělali. Pohádali se, někdy dokonce tekly slzy a padla tvrdá slova, ale koneckonců se měli rádi, tak se vždy usmířili a udělali zápis o ukončeném hádání. Po letech se v jedněch novinách objevil registr manželských hádek:

Za čtyřicet let se pohádali 6110krát. A kvůli čemu? 1879krát proto, že jídlo nebylo včas hotovo nebo nebylo chutné; 1430krát proto, že ona chtěla peníze nebo jim chyběly v rodinném rozpočtu; 687krát proto, že ona příliš rozmazlovala dítě; 611krát proto, že on příliš rozmazloval dítě; 564krát proto, že byl škodolibý; 499krát proto, že jeden nebo druhý zapomněl večer zhasnout světlo; 300krát proto, že on přišel pozdě domů; 84krát se pohádali kvůli přibuzným.

Tato statistika ukazuje, jak to vypadá v nejednom šťastném manželství: tahanice pro nic za nic. Oba dělali chyby, ale zůstali spolu, protože si dokázali odpustit a začít znovu.

Všem snoubencům si tak dovoluji udělit jednu radu: Není umění sebrat se a odejít, ale sebrat se a zůstat! Usmíření je něco, co zůstane jedinou oporou, když chceš získat znovu klid a mír, a vlastně i fyzické zdraví.

Zamyšlení s Prokopem Siostrzonkem

JAK NALÉZT SMYSL ŽIVOTA V BLÁZNIVÉM SVĚTĚ

Lidé jsou pošetili sobci.

Přesto je mějte rádi.

Když konáte dobro, lidé vás obviní ze skrytých sobeckých motivů.

Přesto konejte dobro.

Když máte úspěch, získáte falešné přátele a skutečné nepřátele.

Přesto usilujte o úspěch.

Na dobro, které vykonáte dnes se zítra zapomeně.

Přesto konejte dobro.

Upřímnost a otevřenost z vás dělá snadný terč.

Přesto buďte upřímní a otevření.

Největší lidé s největšími myšlenkami bývají sestřeleni nejmenšími lidmi s nejmenšími myšlenkami.

Přesto myslíte ve velkém.

Co stavíte léta, může být zničeno přes noc.

Přesto stavějte.

Když nabídnete pomocnou ruku, můžete se dočkat nevděku.

Přesto lidem pomáhejte.

Dejte ze sebe světu to nejlepší – a dostanete do zubů.

Přesto světu dávejte to nejlepší.

Křesťanský životní styl (V. Smékal)

UMÍŠ SE MODLIT ?

Otčenáš, který sepsala skupinka mladých.

Otče náš, jenž jsi na nebesích....

Ano?

Co je?

Tys mě volal

Ale ne, ne, ne! Já jsem tě nevolal... já se jen modlím... Otče náš, jenž

jsi na nebesích...

.Teď jsi to udělal znovu...

Ale co jsem udělal?

Volal jsi mě. Řekl jsi: „Otče náš.“ Tak jsem tady. Na co myslíš?

Ale na nic, já ... vůbec na nic, jen se modlím. Nedělám přece nic špatného, ne?

Ne, pokračuj v modlitbě.

Posvěť se jméno tvé...

Co tím chceš říct?

No, chci říct, že ... já nevím, co tím chci říct, já ... Prostě to patří do modlitby, to je všechno.

Mé jméno se liší od jiných jmen. Mé jméno je: Jsem! To ti nic neříká?

Ale jo! To mě nikdy předtím nenapadlo... Přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Co děláš pro to, aby přišlo mé království?

Co pro to dělám? ... No, nic... Ale zdá se mi, že by nebylo tak špatné, kdybys přišel spravovat věci tady dole stejně, jako je říditš nahoře!

A řídím tvůj život?

No... Chodím do kostela... Teda na Vánoce, Velikonoce. No, prostě tam chodím.

Víš, mé království už začalo. Mé království je v srdcích těch, kdo jdou ve stopách mého syna. Jsi si jistý, že jdeš v jeho stopách?

Poslechni, Pane, já jsem stejně dobrý jako ostatní lidi, kteří chodí do kostela každou neděli.

Jak by se podle tebe měla naplnit má vůle, když ti, kteří si to přejí, ji nezačnou naplňovat?

Jo, já vím, že mám problémy. Nejsem svatý.

Já to taky vím.

Ty to víš? Tak taky možná víš, že bych se rád zbavil všech těch starých záležitostí, které mi brání být svobodný.

Dobře! Ale pojd' mě dál. Budeme spolu pracovat, ty a já, a zvítězíme.

To ne, dneska večer to zachází moc daleko a taky by to zabralo moc času... Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

Důvěřuješ mi, co se týče toho chleba?

Ano.

Modlit se je nebezpečné. Mohl by ses úplně proměnit, víš. Ale ještě jsi nedokončil svou modlitbu. Pokračuj... No tak, pokračuj!

Už nemůžu.

Máš strach?

Vím, co mi řekneš.

Tak to zkus, uvidíš...

A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim vinitkům.

Mysli na ty, kteří ti ublížili!

No jo, věděl jsem, že o nich se mnou budeš mluvit. Ale Pane, oni mi udělali hodně zlého, chápeš? A já jsem prohlásil, že si to nenechám líbit.

A co tvoje modlitba?

Otázka zpyku, to je všechno.

Aspoň jsi upřímný. Ale není snadné v sobě nosit nenávisť, že?

Ne, to není snadné. Ale řeknu ti – až se jednou pomstím, bude mi mnohem líp.

Nebude ti líp, naopak. Už teď jsi tak smutný... Já to všechno můžu změnit.

Ty, ... Ty můžeš? A jak?

Odpusť jim stejně, jako jsem ti odpustil já.

Ne, Pane, nemůžu jim odpustit, opravdu nemůžu...

Coś to říkal ve své modlitbě?

... pokusím se jim odpustit. Možná by sis mohl zkusit promluvit taky s nimi. Nevím, jestli se k tobě každé ráno modlí.

To je jejich problém. Ty dokonči svou modlitbu.

Neuved' nás v pokušení... ale zbav nás od zlého.

To udělám. Ale ty se drž od zlého zpátky. Nauč se žít v mé lásce.

Neboť tvé je království i moc i sláva na věky.

Ať tě doprovází milost a pokoj.

Amen.

xxxxxxxxxxxxxx

Tenhle Otčenáš, který sepsali mladí je úžasný. Přečtete si ho znovu a modlete se ho!

Guy Gilbert: Evangelium podle svatého Iotra
Vydal Portál, 2008